

Az egyházi SZJA 1%-os felajánlás alakulása a vizsgált időszakban, különös tekintettel a katolikus egyházra

Konzulens: Dr. Zsugyel János István

Absztrakt

Az alábbi kutatásom célja, hogy felhívjam a figyelmet a személyi jövedelemadó egy százalékos felajánlásának fontosságára, bemutatva, hogy milyen fontos bevételt jelent az egyes egyházaknak, illetve civil szervezeteknek a működésükhöz. Rövid áttekintést adok az egyházak finanszírozásának szabályairól, illetve a vizsgált időszakot érintő változásokról, valamint ismertetem az SZJA összegét módosító lehetséges tényezőket, különös figyelmet fordítva az adókulcs-módosítás és az adókedvezmények hatásaira.

Munkám elsősorban a Katolikus Egyház pénzügyein keresztül mutatja be a magyarországi tendenciákat, majd a legfontosabb mutatókat összehasonlítom a második két legnépszerűbb egyház adataival, a Református Egyházzal és az Evangélikus Egyházzal.

A befejező fejezetben levonom a kutatásom tanulságait, és felhívom az Olvasó figyelmét a marketing és a reklámok nagy szerepére az egy százalékos bevételek alakulásában.

Kulcsszavak: személyi jövedelemadó, egy százalék, egyházi gazdálkodás, Magyar Katolikus Egyház, egyházi bevételek

Bevezetés

Mielőtt az egyházak gazdálkodására és egyszázalékos bevételeinek elemzésébe belekezdenék, fontosnak tartom tisztázni az egyház fogalmát. Az alábbi munkában vizsgált adatok hat évet, a 2008-tól 2013-ig tartó adózási éveket öleli fel. Az 1990. évi IV. törvény (Ltv.) alapján „Az azonos hitelveket követők, vallásuk gyakorlása céljából, önkormányzattal rendelkező vallási közösséget, vallásfelekezetet, egyházat (a továbbiakban együtt: egyház) hozhatnak létre”.¹ 2011-ben azonban új jogszabály került hatályba, amely lényegesen leszűkíti az egyháznak nevezhető vallási közösségeket, szervezeteket. A 2011. évi CCVI. törvény szerint ugyanis „Vallási közösség az Országgyűlés által elismert egyház

¹ 1990. évi IV. tv. 8. § (1)

és a vallási tevékenységet végző szervezet. Az Országgyűlés által elismert egyház bevett egyház.”²

A két definíció között alapvető különbség, hogy az új törvény - amellett, hogy a lelkiismereti- és a vallásszabadságot kimondja már a preambulumban -, lényegesen lekorlátozza az egyháznak nevezhető szervezetek körét, és az Országgyűlés engedélyéhez köti létrejöttét, míg a korábbi törvény csupán a közös hitet és az önkormányzatiságot írja elő alapítási feltételként. A jogalkotók célja a szigorítással kifejezetten az volt, hogy az egyházakat megillető kedvezmények ne ösztönözzék az embereket adócsalásra, illetve egyéb bűncselekményekre, hanem valóban a közös hit és annak szolgálata kapcsolja össze az adott közösségbe tartozó embereket. Felmerülhet bennünk, vajon egy ilyen politikai döntés (a törvényhozáskor kialakult botrányok, és az azt övező heves viták) mennyire hatékonyan és objektíven tudja megítélni a kérdést, azonban a dolgozatnak nem célja az állásfoglalás vagy a körülmények vizsgálata, a változás hatásaira kívánok fókuszálni.

Mivel a jelenleg hatályos törvény előtt több száz egyháznak nevezett szervezetnek/egyesületnek fel lehetett ajánlani a személyi jövedelemadó egy százalékát, ezért rendkívül elaprózott tételek is keletkeztek a kimutatásokban. Tekintettel arra, hogy az elmúlt három évben már csak 31 egyház szerepel a törvényben bevett egyházak között, ezért a teljes kutatásom csak erre a szűkebb körre vonatkozott.

Áttekintés – főbb tendenciák

Először szeretnék egy kis áttekintést adni az elmúlt hat év felajánlásairól. Hogy miből is áll össze a felajánlás összege? A Nemzeti Adó- és Vámhivatal (továbbiakban: NAV) szerint: „Az 1 százalék alapja az összevont adóalap kedvezményekkel, továbbá az önkéntes kölcsönös pénztári nyilatkozat és a nyugdíj-előtakarékosági nyilatkozat szerinti átutalásokkal csökkentett része akkor, ha ezt az összeget a magánszemély határidőre megfizette.”³ A továbbiakban ezen definícióból kiindulva tekintem át az egyszázalékos felajánlásokat befolyásoló tényezőket.

A vizsgált időszakról elmondható, hogy míg a felajánlott összegek összességében csökkenést mutatnak, mégis változatosan alakulnak, míg a felajánlók száma a 2009-es évi kisebb csökkenést leszámítva dinamikusan emelkedik. Ennek többféle oka is lehet, leginkább valószínű azonban az, hogy az adott időszakban emelkedett a foglalkoztatottak száma is, amely a Központi Statisztikai Hivatal (továbbiakban: KSH) adatai alapján a vizsgált időszakban ötvenkilencezer fővel⁴ nőtt összességében.

A vizsgált időszak rendkívül fontos eseménye a 2008-ban kezdődő gazdasági világválság, amelynek hatására Magyarországon is rendkívüli mértékben csökkent a foglalkoztatottak száma. Ez lehetett az oka annak, hogy a SZJA-felajánlók száma mintegy kétezer ötszáz fővel csökkent, de jelentősebb következményt nem kapcsolhatunk hozzá a munkanélküliségi mutatók vizsgálata nélkül.

A személyi jövedelem adókulcsának változása szintén nagymértékben befolyásol-

² 2011. évi CCVI. tv. 6. § (1)

³ Hogyan lehet a személyi jövedelemadó 1 százalékáról rendelkezni?, 2013

⁴ 2.1.7. A foglalkoztatottak száma a foglalkoztatás jellege szerint, nemenként (2008-)*

ja a felajánlott összegeket. A vizsgált hat év alatt elmondhatjuk, hogy minden évben változott a szabályozás, ugyanis 2008-ban és 2009-ben még 18%-os adókulcs mellett bizonyos jövedelmi szint felett a bevétel 36%-át kellett a költségvetésbe befizetni. 2010-re mérsékeltek az adókulcsok mértékét 17, illetve 32 %-ra, majd a választásokat követően az új kormány kiemelt szándéka volt az egykulcsos adó bevezetése. 2011-be átmenetként a 16%-ra csökkentett adókulcs mellett megmaradt a szuperbruttó, azonban már csak 27%-os levonással, 2012-től viszont már csak a 16%-os adókulcs érvényes. A különböző adókedvezmények bevezetésének és eltörlésének hatásával nem foglalkozom jelen írásban, hiszen az adópolitika 2010-es változása maga egy óriási témát ölel fel.

	2013	2012	2011	2010	2009	2008
Összes SZJA felajánlás (eFt)	4 312 405	3 893 847	4 817 961	4 992 796	4 918 809	4 710 849
Összes felajánló (fő)	1 103 779	997 563	989 803	870 666	785 631	788 370
Egy főre jutó átlagos felajánlott összeg (Ft)	3 907	3 903	4 868	5 734	6 261	5 975

Adatok forrása: KSH, saját számítások

A táblázat alsó sorában feltüntettem az egy felajánlóra jutó SZJA összegét is, hogy az adókulcsok változása összességében milyen mértékben csökkenteti az egyházak egy százalékából származó bevételeit.

Láthatjuk, hogy az utóbbi hat évben folyamatosan nőtt a felajánlók száma, azonban még így is elmondható, hogy az egy százalék a felajánlónak hiába ingyenes lehetőség, az erre jogosultak nagy százaléka mégsem él vele. Szemléltetésként 2011-ben négy és fél millió adózó nyújtotta be a bevallását, nekik nagyjából 40%-a⁵ ajánlotta fel adójának egy százalékát alapítványnak, és mindössze alig egy millióan az egyházaknak. Nagy eredmény viszont, hogy az egyházaknak szánt felajánlás növekszik, miközben egyre kevesebb adóbevallást nyújtanak be évről-évre.

A téma alaposabb áttekintése, valamint a különböző hatások vizsgálatának alaposága érdekében alábbi munkámban a Magyar Katolikus Egyház egyszázalékos bevételeit a másik két történelmi egyház statisztikáival összevetve vizsgálom.

Az egyházak gazdálkodása, bevételei

Az egyházak gazdálkodásáról alapvetően a korábban már említett EHTV, és a 1997. évi CXXIV. törvény⁶ rendelkezik, valamint az Alaptörvény mellett az egyes ágazati- és szaktörvények azok, amelyek valamilyen módon szabályozzák az egyházakat. Fontos

⁵ Forrás: <http://www.ado.zug.hu/ado-1-szazalek-segito/32/Csokkeno-ado1-felajanasok-szama-es-okai>

⁶ 1997. évi CXXIV. törvény az egyházak hitéleti és közcélú tevékenységének anyagi feltételeiről

azonban megemlíteni, hogy Magyarországon „*az állam és az egyház egymástól elválasztva működik*”.⁷ Ez természetesen nem jelenti azt, hogy egyik a másik működését, fenntartását ne segítené, hanem azt, hogy egymástól különállóan, egymás felügyelete nélkül működnek, illetve az állam világnézeti kérdésekben semleges marad.

Ebből kifolyólag az egyháznak csak a gazdálkodói tevékenységéből származó jövedelmekről, illetve az államtól meghatározott céllal kapott támogatások felhasználásáról kell elszámolnia az illetékes szervezetnek, támogatóknak, egyik legnagyobb bevételi forrásukat, a magánszemélyektől kapott támogatásokat, felajánlásokat és az egyházi adóból származó bevételek adatait nem kell közzétenniük. Többek között a SZJA egy százalékanak felhasználásáról sem kell nyilatkozniuk, az Ehtv. ugyanis kimondja, hogy „*Az egyházi jogi személy hitéleti célú bevételeit és azok felhasználását állami szerv nem ellenőrizheti*.”⁸ Ez alapján az Állami Számvevőszék feladata, amelynek eredetileg feladata volt az egyházak ellenőrzése, lényegesen leszűkül.

Az egyházak állami támogatása több céllal történik, a két legjelentősebb ezek közül az államosított egyházi épületek után fizetett járulék, valamint a személyi jövedelemadó egy százalékanak felajánlása, valamint annak kiegészítése a vatikáni megállapodás alapján.

A Magyar katolikus egyház gazdálkodása

A Katolikus Egyház – a többi egyházhoz és alapítványhoz hasonlóan - minden évben országos kampánnyal és nagyszabású propagandával hirdeti magát, és kéri az embereket, hogy az egyébként számukra többletköltséget nem jelentő támogatásukkal az ő egyházukat segítsék. Nem véletlenül van szükség ezekre a plakátokra, és hirdetésekre, hiszen évről évre több milliárd forintos bevételhez jutnak a katolikusok a személyi jövedelemadóból származó felajánlásokból.

A Magyar Katolikus Egyház rendkívül széles körű tevékenységet végez, ami nem korlátozódik a hitbéli tevékenységekre, hanem többek között nagy szerepet vállal az oktatásban (mind a köz-, mind a felsőoktatásban), vagy az idősgondozásban, szociális otthonokat működtet, ezáltal óriási összegekkel is gazdálkodik, ezek működtetéséhez és fenntartásához pedig komoly összegekre van szükség.

Mint azt korábban már említettem, az egyház a belső gazdálkodásáról, illetve annak egy bizonyos részéről nem köteles elszámolni, ezáltal legfeljebb becslésekkel élhetünk, ha a személyi jövedelemadóból származó bevételeket a teljes bevételhez szeretnénk hasonlítani, viszont az alábbi táblázatban láthatjuk, hogy ezek a számok – bármilyen nagy szervezetről is beszélünk - nem elhanyagolhatóak, különösen, ha figyelembe vesszük az állam ígérését ezen támogatások kiegészítésére.

A Vatikáni szerződés alapján ugyanis a Magyar Állam 1999. óta biztosítja az egyházaknak, hogy ha a számukra felajánlott SZJA-rész nem éri el a teljes SZJA-bevétel 0,5%-át, akkor azt az egyház számára kiegészíti. Ezt később 0,7 %-ra, majd 0,9%-ra, végül 2013 októberében 1%-ra emelték. A legutóbbi emelést a kormány azzal indokol-

⁷ Rixer 2012.

⁸ 2011. évi CCVI. tv. 23. § (1)

ta, hogy így kompenzálják az egyszázalékos adókulcs bevezetéséből kiesett összeget. Az alábbi táblázatból láthatjuk, hogy ez nagyjából tényleg akkora kiegészítést fog jelenteni, ugyanis az elmúlt években jelentős mértékű csökkenést figyelhettünk meg a felajánlott egy-százalékok összegében.

A felajánlások összege és a felajánlók száma 2008-2013.

Év	Felajánlott összeg (Ft)	Felajánlók száma (fő)	Egy főre jutó felajánlás (Ft/fő)
2013	2 517 669 386	661 365	3807
2012	2 327 071 263	612 607	3799
2011	2 919 014 756	617 790	4725
2010	3 051 384 444	545 100	5598
2009	3 058 968 189	498 229	6140
2008	2 962 746 950	502 332	5898
Átlagosan	2 806 142 498	572 904	4994

Forrás: Saját számítások

A katolikusoknak felajánlott összegek nem mutatnak egyértelmű tendenciát, azonban néhány külső tényező hatását egyértelműen kiolvashatjuk a táblázatból.

Az egyik, amiről érdemes beszélni, az a 2008-ban kitört válság hatása az átlagos jövedelemszintre. Magyarországon a válság leginkább a munkanélküliek számának növekedésében mutatkozott meg. Ez a szám azonban a 2009-es nagyobb megugrása óta egészen 2013-ig tartósan 10% feletti volt, ami nem indokolja a 2010-es felajánlók számának nagymértékű növekedését, illetve ezzel együtt a felajánlott összegek csökkenését sem, ezért érdemes tovább vizsgálni.

Forrás: KSH

Az adótörvények változása az egyes években azonban egyértelműen leolvasható a felajánlásokat tartalmazó táblázatból. Láthatjuk, hogy a magasabb adókulcsok, és a progresszív személyi jövedelemadózás mennyivel magasabb egy főre jutó felajánlást jelentett, mint az utóbbi időben bevezetett új adózási rendszer. A szuperbruttó eltörlesztésével csaknem felére csökkent az egy főre jutó SZJA egy-százaléka, amely jelentős mértékben csökkentette az egyházak bevételét is.

A 2011-es népszámláláson összesen 3 871 922 fő vallotta magát katolikusnak, azonban ez a szám tartalmazza a jövedelemmel, ezáltal SZJA-t sem fizetőket is. Ez a szám a népesség 39%-át jelenti, amit ha a nagyjából négy és fél adófizetőre vonatkoztatjuk, akkor megkapjuk, hogy 1,76 millió katolikus adófizető van az országban. Mégis, alig 660 000 ember, azaz a katolikus adózók 37,6%-a ajánlotta fel az egyháznak a jövedelemadó-ját. Hiába bírálta a Katolikus Egyház a 2011-es népszámlálás adatait⁹, hogy irányított kérdésekkel és különböző informatikai hibák miatt (nem fogadta el a rendszer a „katolikus” választ vallási hovatartozásként), még így is elkésérítő az arány. Valójában azonban jobb arányt ért el a Katolikus Egyház az országos átlagnál; az összes adózó mindössze egyharmada az, aki él az egyszázalékos felajánlás jogával.

A 2012-es csökkenést, ami a felajánlott összegekben következett be, az egyház hivatalos állásfoglalása szerint leginkább az új adókedvezmények és adójóváírások rendszerére vezethető vissza. Kiket érint leginkább az új adókedvezmények rendszere, akik adója hatással van az egyház egyszázalékos bevételeire, illetve melyik társadalmi rétegben a legszélesebb az egyház támogatása?

Adókedvezményhez több jogcímen juthatunk, például bizonyos betegségek után (fogyatékoság) is megillettehet minket, azonban a legjelentősebb összegű támogatást a családi adókedvezmény jelenti, amelyet 2011. január 1-jétől vezetett be az Országgyűlés. Mivel a személyi jövedelemadó-fizetésre kötelezettek között igen nagy a családok, gyermekes aránya, ezért ez egy különösen nagy „visszavágása” volt az egyszázalékos felajánlások nagyságának, ugyanis már a bevezetés első hónapjában 12 milliárd forint maradt a családoknál az SZJA összegéből.¹⁰ Láthatjuk, hogy ez legkevesebb 144 milliárd forinttal csökkentette a SZJA-ból származó bevételeket, illetve közel másfél milliárd forinttal a felajánlható egy százalékot.

A fentiekben láthattuk, hogy a Magyar Katolikus Egyház évente közel három milliárd forintos bevételre tesz szert a személyi jövedelemadó felajánlások révén, azonban azt is tapasztalhatjuk, hogy ezen összegre milyen sok külső tényező van hatással, és hogy mennyire bizonytalan a korábbi évek bevételi arányának megőrzése, nemhogy a növelés elérése. Ezt leginkább a felajánlások összegében és a felajánlók számában tudjuk megfigyelni. Ezért fontos, hogy az egyház minél inkább csökkentse a függőségét az adott bevételtől – ez az összeg nagyságára tekintettel szinte lehetetlen. A másik lehetőség, hogy csökkentsék a bevétel ingadozásának mértékét, a támogatók számának növelésével. Láthattuk, hogy a Katolikus Egyház a vizsgált hat évben sikeresen, közel egyötöd részével tudta növelni a támogatói számát, azonban az összes adózóra levetítve még mindig óriási a kiaknázatlan területek, hiszen óriási lehetőségeket rejthet az a három millió fő, akik jelenleg nem ajánlják fel adójuk egy százalékát.

A három legtámogatottabb egyház összehasonlítása

Hogy kicsit bővebb képet kapjunk a személyi jövedelemadók egyházinak felajánlott egy százalékáról, érdemes áttekinteni további egyházakat is. Jelen esetben én a máso-

⁹ Mi a gond a népszámlálás vallási adataival?, 2013.

¹⁰ Tájékoztató a családi adózásról, 2011.

dik legnépszerűbb Magyar Református Egyházat, illetve a harmadik legtöbb támogatást kapott Magyar Evangélikus Egyházat vizsgálom.

A Református Egyház nemcsak az egyszázalékos felajánlásokban, hanem a hívők számát tekintve is az ország második legnagyobb egyház. A 2011-es népszámlálás adatai szerint a népesség 11,6%-a vallotta magát a Református Egyházhoz tartozónak, ami nagyjából 1,15 millió főt¹¹ jelent.

Az alábbi táblázatból kitűnik, hogy a magukat reformátusnak valló adózók milyen kis arányban ajánlották fel az SZJA egy százalékát az egyházuknak, - alig húsz százalékuk - ami az országos átlagnak jóval alatta maradt.

Év	Felajánlott összeg (Ft)	Felajánlók száma (fő)	Egy főre jutó felajánlás (Ft/fő)
2013	911 964 696	234 504	3889
2012	843 485 558	213 133	3958
2011	1 049 597 796	212 825	4932
2010	1 086 380 784	186490	5825
2009	1 047 123 691	163 855	6391
2008	984 806 606	164 363	5992
Átlagosan	987 226 522	195 862	5 164

Forrás: Saját számítások

Láthatjuk azonban, hogy így is nagymértékben tudták növelni támogatottságukat, 2006-ról 2012-ig megduplázták a felajánlások számát¹², és 2013-ban is sikerült nagymértékben, tovább növelni a támogatók létszámát.

Az egyház felismerte az egy százalékban rejlő lehetőségeket, és nagyszabású, kreatív kampánnyal próbálja növelni népszerűségét. Ennek eredményét nem csak a fenti táblán láthatjuk, a 2013-as *Egy asztalnál ülünk mind* SZJA egyszázalékos felajánlás kampánya harmadik helyezést ért el a Hipnózis Kreatív reklámversenyen.¹³

Azonban sajnos a jó reklám és a támogatottság növekedése nem volt elég az utóbbi két évben ahhoz, hogy a személyi jövedelemadóból származó bevételüket is növeljék; 2010 és 2013 között hiába nőtt ötvenezer fővel a felajánlók száma, a bevétel közel 175 millió forinttal csökkent.

A Magyar Evangélikus Egyház lényegesen kisebb támogatottsággal rendelkezik Magyarországon, mint a korábban vizsgált két egyház, a népesség mindössze 2,2%-a¹⁴ vallotta magát evangélikusnak a 2011-es népszámláláson, a személyi jövedelemadójuk egy százalékával mégis 5,63%-a támogatta az evangélikusokat, ami több mint a kétszerese a korábbi számnak.

¹¹ Csordás 2014.

¹² MRE Kommunikációs Szolgálat 2013.

¹³ Ismételt a Kirovski Isobar a Hipnózison, 2013.

¹⁴ Csordás 2014.

Év	Felajánlott összeg (Ft)	Felajánlók száma (fő)	Egy főre jutó felajánlás (Ft/fő)
2013	268 199 090	62 110	4318
2012	242 090 749	55 145	4390
2011	307 279 992	55 781	5509
2010	317 219 982	49 850	6363
2009	315 756 973	45 639	6919
2008	307 095 975	46 766	6567
Átlagosan	292 940 460	52 549	5 678

Forrás: Saját számítások

A táblázatból jól látható, hogy a másik két egyházban tapasztalt főbb tendenciák, mint a felajánlók számának növekedése, valamint a 2012-es nagyarányú visszaesés a támogatás összegében itt is megfigyelhetőek. Lényeges különbséget az egy főre jutó támogatások összegében látunk: az evangélikus felajánlók adózónként nagyobb összeggel tudnak hozzájárulni egyházuk bevételeihez, mint a református vagy katolikus adózók.

Ez azt jelenti, hogy az evangélikus hívők tehetősebbek, mint a katolikusok? Hogy megválaszoljuk ezt a kérdést, a népszámlálás adatait vesszük alapul, ahol az iskolázottság és az egyes csoportokon belüli hívők arányát vizsgálom. Mivel Magyarországon „az iskolai végzettség szerinti jövedelmi különbségek az egyenlőtlenségek több mint 15%-át magyarázzák”¹⁵, ezért itt is feltételezzük, hogy a magasabb iskolai végzettség magasabb jövedelmet is jelent. A legalább érettségivel rendelkezőket hasonlítottam az összes hívővel, ami alátámasztotta a hipotézisünket; a katolikusok 42,93%-a az, akik legalább érettségiztek, a reformátusoknál ez a szám közel ugyanekkora, 43,10%, az evangélikusoknál viszont jóval nagyobb, 48,97%, tehát majdnem a hívők fele. A reformátusok esetében ez nem magyarázza meg teljes egészében a különbséget, azonban az Evangélikus és a Katolikus Egyház számára felajánlott egy főre jutó összegek és a végzettségek között rendkívül erős korrelációt mutathatunk ki.

Összegzés

A fenti írásban betekintést kaphattunk arról, hogy mennyi tényező befolyásolja az egyházaknak felajánlott adó egy százalékát, illetve igyekeztem rávilágítani, hogy hiába tűnnek hatalmas összegeknek ezek a támogatások, mégis mennyien nem élnek a felajánlásuk jogával, és nem támogatnak egyetlen egyházat vagy civil szervezetet sem. Láthattuk, hogy az egyházaknak kiemelt célként kell kezelni ezen emberek megszólítását, hogy minél kevésbé legyenek kiszolgáltatva az adott kormányok adópolitikájának, illetve hogy meggyőzzék a korábban érdekteleneket, hogy nekik is érdekük az, ha nem az állami költségvetésben hagyják ezt az összeget, hanem valami olyasmit támogatnak, amelyekben ők is érdekeltek lehetnek közvetve vagy akár közvetlenül – itt az egyházak karitatív, szociális oktatási tevékenységeire gondolva.

¹⁵ Medgyesi é.n.

A Katolikus Egyház 2014-es SZJA-kampányának szlogenje is nagyon találóra sikerült, és bizonyítja az itt leírtakat: „Cseppekből a tenger”, azaz minden kicsi sokat számít.

Irodalomjegyzék

- 2.1.7. *A foglalkoztatottak száma a foglalkoztatás jellege szerint, nemenként (2008–)*.* (2014.. március 05). Forrás: Központi Statisztikai Hivatal: https://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_qlf036.html
- A személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. . (1996).
- *A válság hatása a munkaerőpiacra.* (2010.. április). Forrás: Központi Statisztikai Hivatal: <https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/pdf/valsagmunkaeropiacra.pdf>
- admin. (2013. február 16). *Csökkenő adó1% felajánlások száma és okai.* Forrás: Adó 1% felajánlás: <http://www.ado.zug.hu/ado-1-szazalek-segito/32/Csokkeno-ado1-felajanlasok-szama-es-okai>
- Csordás, G. (2014). *10. Vallás, felekezet.* Forrás: 2011. ÉVI NÉPSZÁMLÁLÁS: http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/nepsz2011/nepsz_10_2011.pdf
- Erna, S. (2012. szeptember 29). *Dózsölők és szűkölködők - Miből gazdálkodnak az egyházak?* Forrás: Figyelő online: http://figyelo.hu/cikkek/376719_dozsolok_es_szukolkodok_mibol_gazdalkodnak_az_egyhaziak
- *Hogyan lehet a személyi jövedelemadó 1 százalékáról rendelkezni?* (2013. január 29). Forrás: Nemzeti Adó- és Vámhivatal: http://nav.gov.hu/data/cms280501/25_fuzet__1_szazalek_maganszemely_2013.pdf?classname=M1Portlet&allinheading=1_1230&keywords=M1
- *Ismételt a Kirowski Isobar a Hipnózison.* (2013. május 1). Forrás: Kreatív.online: http://www.kreativ.hu/reklam/cikk/ismetelt_a_kirowski_isobar
- *Jóval több felajánlás.* (2011. szeptember 25). Forrás: Új ember: http://ujember.hu/index.php?option=com_k2&view=item&id=8681;j%C3%B3val-t%C3%B6bb-felaj%C3%A1nl%C3%A1s
- Medgyesi, M. (dátum nélkül.). *A jövedelmek eloszlása az EU országokban.* Forrás: Társadalomkutatás.hu: http://www.tarsadalomkutatatas.hu/kkk.php?TPUBL-A-811/publikaciok/tpubl_a_811.pdf
- *Mi a gond a népszámlálás vallási adataival?* (2013. április 14). Forrás: Új Ember: http://ujember.hu/index.php?option=com_k2&view=item&id=22116:mi-a-gond-an%C3%A9psz%C3%A1ml%C3%A1s-vall%C3%A1si-adataival
- MRE Kommunikációs Szolgálat. (2013. szeptember 17). *(Nem) egyszázalékos növekedés.* Forrás: Református.hu: <http://www.reformatus.hu/mutat/8646/>
- Rixer, Á. (2012.). *Egyházak gazdálkodása, egyházi pénzügyek.* Forrás: Glossa luridica: http://www.glossaiuridica.hu/cikkek/Egyhazi_gazdalkodasa_penzugyei.pdf
- *Tájékoztató a családi adózásról.* (2011. február 10). Forrás: Kormányportál: <http://www.kormany.hu/hu/gyak/tajekoztato-a-csaladi-adozasrol>

Joganyag

1990. évi IV. törvény.

1995. évi CXVII. törvény (Szja tv.).

2011. évi CCVI. törvény.

Abstract

The main purpose of my research is to pay the attention to the importance of the personal income tax and its one percent which people can offer a church. I also demonstrate that this sum is how relevant in the budget of churches. I give a short summary about the financial rules of churches and changes in law during the mentioned period. I try to expound the possible facts which have effect on the sum of personal income taxes paying particular attention to the effects of changes of tax rates and tax allowances.

In my work I mostly focus on the Hungarian Catholic Church, through that I show the Hungarian tendencies, than I compare the most important indicators of the second and third biggest Hungarian churches – the Calvinist and the Lutheran Church.

In the end I draw lessons of my research, and I represent the important role of the marketing and advertisement in the income from the one percent of personal income taxes.

Keywords: Personal income tax, churches, income of churches, Hungarian Catholic Church, finance of churches